

Barcelona 28 de Setembre de 1923

L'Esquella de la Torratxa

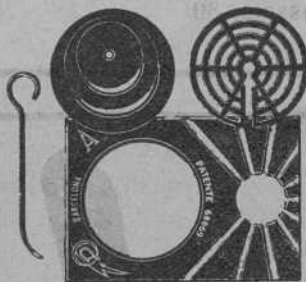
2325 15 cèntims — Atrassats, 30

OBERTURA DE LA CAÇA

—Noi, aquest any sí que no m'hi quedo pas aquí!

PLANXA "CUBRE-HORNILLO D"

Llimpiesa :- Comoditat :- Economia :- Rapidesa

L'invent més senzill i més pràctic conegut. S'adapta a qualsevol fogó de carbó i de llenya sense cap classe de treball. De venda en totes les principals tendes de ferreteria i bateria de cuina Tamany 26 X 37 c/m. Ptes. 15

DIPÒSIT GENERAL: DE-NEGRI - Rambla de Catalunya, 43.—Contra envio de Ptes. 15 en Gir postal o segells de correu, es remet a totes les estacions de ferrocarrils d'Espanya franc d'emalatge

Acaba de sortir el catàleg

ESPORTS - SANROMA

Demaneu-lo avui mateix S'envia gratis

A. SANROMA - Balmes, 62 - BARCELONA

(Si desitja s'enviï certificat, enviï 30 cèntims en segells)

—Ja li tinc dit: No compti amb mi, si a l'habitació no hi té la Làmpara

VULCAN 1/2 WATT

La trobarà a la
Rambla de les Flors, 26 (Botiga)

RAIMDOR BAR RESTAURANT
Salmeron, 60—Telèf. 887 G.

Lloc de reunió dels Esportmens de GRACIA

PROPIETARI:

F. FERRER MESTRES

Representant de l'acreditat xampany FREIXENET
i dels vins escumosos NOYA

CASA ESTABLERTA EN 1890

Carme, 51, botiga
EL REGULADOR

Telèfon A 62

BARCELONA

HERNIATS (TRENCA TS)

Voleu curar-vos les hernies? Voleu evitar el seu desenrotlló? Voleu venir-vos dels seus perills? Voleu anar còmodes? Amb els braguers que fabrica l'especialista PERE SIMON obtindreu totes aquestes avantatges.

Hi ha braguers de 5, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45 i 50 pessetes un. Falxes higièniques per a evitar l'abort i dilatació del ventre. Braguers per a la curació radical de les criatures. Objectes de goma per a la higiene en general. Cotons i gasses per a la curació de ferides segons el Dr. LISTER

BASCS CONTRA CATALANS Dies 29 i 30
de Setembre

Athlétic Club de Bilbao
CAMPIÓ D'ESPANYA 1923

Foot-ball Club Barcelona
CAMPIÓ D'ESPANYA 1922

Dos partits que valen un campionat : Camp de les Corts
A LES 4 DE LA TARDA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Musica elèctrica

Hem sentit musica radiotelegràfica, que no es ben bé musica en conserva però que ho sembla. Els musics se [posen lluny, i unes ondes llencen la musica i unes altres ondes la recullen i un aparell que sembla una estufa elèctrica les llença. Així se poden sentir a Barcelona concerts donats a la mateixa hora a París, i així, la nostra gent va poguer escoltar a l'Exposició de Montjuich, musica que s'estava fent al carrer de València. I alguns ballaren.

Al fonògraf, succeí el gramòfon; al gramòfon, l'acompanyà la pianola. Les filles de família podien prescindir d'apendre el piano, els sabaters de dedicar-se an el cornetí, els nois alts i prims de tocar el violí, i tothom de tenir instrument propi. El gramòfon i la pianola, eren la democràcia musical. Amb el vot s'exercia la sobirania pública, i amb el gramòfon i la pianola el dret a l'art. És clar que era un art portat a domicili, com l'aigua, com la electricitat i el gas, com el telèfon, però art. La família, en havent sopat, podia posar un disc wagnerià, o un disc de l'Amadeu Vives, i commoure's entorn d'una màquina lírica.

Però restava una zona no invadida per la musica mecànica. Eren els balls. Se podia ballar amb un acordeon, però no pas amb un gramòfon. El ball no admetia l'electricitat. El ball exigia musica fresca. El ball volia guitarres, volia violins, volia tots els instruments excèntrics de la «jazz-band», però la pianola, no, el gramòfon, no, perquè el ball sense orquestra, no era ball.

I ara, el poble de Barcelona, ja ha ballat, el diumenge passat, escoltant musica elèctrica. Ja ha ballat, sense instruments i sense musica. Ja és com si hagués menjat carn feta amb química i begut vi de laboratori. Ja d'aquella musica no'n tindrà cap record enyoradís si és jove, ni li pintarà cap evocació si és vell. Ja no admirarà al director, ni el commourà el violí de l'esquerre, ni el flauta de la dreta. Ja podrà pendre òpera Trevijano, com si fossin mermelades o sonates Bayer, com si fossin productes farmacèutics o balls Gal, com si fossin perfumeria.

Moriem, al ritme d'aquell gramòfon a l'engròs, totes les cobles d'anomenada, totes les orquestres que anaven pel món, portant l'alegria, tots els «Pensils». De la mateixa manera han desaparegut tots els oficis que conseguïen una perfecció, perquè l'home hi posava els seus cinc sentits, davant del treball industrial, desapareixeran els «Pensils» encisadors, els «Pensils» que varen eternir an En Rusiñol per a ésser substituïts per la musica mecànica. I veurem un envelat amb gramòfon, i un saló amb pianola, i quan arribi la festa major, la comissió encarregarà balls radiotelegràfics.

El progrés escombra la poesia i les petites coses exquisides. Comença a ofegar-nos la ciència, i dintre de poc preferirem una guitarra tocada per un tavernari a tots els concerts de telegrafia sense fils regits per uns grans enginyers elèctrics.

PARADOX

DEL CAMP

X

Uns caçadors

Aquests caçadors són don Josep, don Rafel, don Palaudàries. Don Josep, don Rafel, don Palaudàries tenen un ventre prominent, un comerç a Barcelona, una dona grossa i unes filles primes. Don Josep, don Rafel i don Palaudàries, malgrat haver passat ja els quaranta anys, són els senyors més alegres de la «colònia». És clar que la seva és una alegria honesta, morigerada, però hi ha que sentir a aquests senyors quan se troben sols! És lo més esqueixat, la seva conversa, lo més vil, lo més brut.

Ahir don Josep, don Rafel i don Palaudàries van venir a dir-me: *Demà el vindrem a buscar de bon matí. Tenim una cacera preparada...* Jo he dit: *No cal qu'es molestin.* Però ells tenien empenyo en molestar-me. Ells eren uns grans caçadors. Ells eren el terror dels conills i les perdius de la rodalia. Jo he de confessar humilment que a la rodalia els únics conills que he vist han sigut en una gabia, en una cassola. I les úniques perdius en una llauna de conserves. Jo els he explicat això i don Josep, don Rafel i don Palaudàries, s'han indignat: Però si tots aquests boscos n'estàn plens de conills! I de llebres! I fins de senglans!

I aquest matí han vingut a punta de dia don Josep, don Rafel i don Palaudàries, vestits de parracs, armats amb unes escopetes formidables, amb uns berrets estranys, — uns berrets de paller— amb uns sarróns. Els tres senyors s'han plantat davant la casa i han començat a escandalitzar i a riure fort. Jo, naturalment, m'he hagut d'aixecar, m'he hagut de vestir, he hagut d'agafar una escopeta, un sarró. I he sortit a fora. A fora feia fred. Al cel es fonien les últimes estrelles i apuntava al horitzó una ratlla de claror de color d'aigua amb aigüent.

Don Josep, don Rafel, don Palaudàries, m'han ensenyat els sarróns buits. I m'han dit:

—A tall de bon caçador! No portem esmorzar perquè ja el caçarem!

Això, aquest propòsit m'alarma un xic. [No tinc temps d'alermar-me massa perquè hem d'anar a buscar els gossos a una hora lluny. Mentre fem camí, don Josep, don Rafel i don Palaudàries, em diuen les excel·lències i les proeses d'aquests gossos. Quan arribem, ens entreguen sis o set gossos bruts, flacs, asquerosos, ferotges, que salten i badallen, mentre nosaltres enfilem la muntanya en busca del conill. Però el conill no el trobem enlloc. I els gossos es cansen de saltar i de badallar, ens miren amb una mirada burleta i s'ajeu per la brossa.

Hem sortit a les cinc. Ara són les nou i no hem trobat el conill. Fa un sol que estavella les pedres. Don Josep, don Rafel i don Palaudàries corren la muntanya desesperats, suant com a dimonis. Jo estic tan indignat que'm venen temptacions d'acabar la cacera matant-los a ells.

En una masia ens hem menjat unes llesques de pa sec, uns talls de llangonissa tan seca com el pa, hem begut un trago de vi. Son les dotze i encara no hem trobat el conill. Ni el senyà. Ni la perdiu. Ni un trist ocell.

A les tres en una altra masia ens guisen un arròs: un arròs infecte, cremat, plè d'herbes, de cargols i de llorer, que'ns costa més car que al Suís.

A les vuit del vespre, cansats, suats, estripats, fets uns trinxeraires tornem a casa. Naturalment, no hem trobat el conill.

LLUÍS CAPDEVILA

T. S. H.

O sigui en castellà: «Telegrafia sin hilos». L'hem tinguda a l'Orfeó Català, l'hem trobada en llibres i follets, per totes les llibreries, i l'hem escoltada a l'Exposició. Res, un gramòfon sense discos, però amb tots els inconvenients del gramòfon. Veus estridents, cap matíç, confusió, i al començament i al final, aquells sorolls d'una grotesca inharmonia.

A l'Exposició l'aparell radiotelegràfic consistia en unes antenes, uns filferros que anaven de terrat a terrat dels palaus de l'Exposició del Moble i després

un altre filferro que descendia fins a una mena de ventilador. Quan començà el concert, se sentiren aquells sorolls de que parlavem.

I un amic nostre, respongué:

—Són els pets dels àngels.

Anys i afanys

En un judici oral.

El corteig dels testimonis comença. Una senyora d'una edat entre dos llustres—el que li donen i el que ella preten—es presenta davant del Tribunal.

Contesta a les paraules de ritual i per últim li demana els anys que té.

La testimoni respon però amb veu tan baixa que el president es veu obligat a repetir tres cops la mateixa pregunta.

Com que la senyora no s'explica clarament, l'advocat s'aixeca i declara:

—La testimoni reclama l'indulgència del tribunal.

S'ha de pendre la vida en «serio»

Sí, s'ha de pendre la vida en serio, s'ha de donar a tot la importància que tingui, s'ha d'aquilatar tot, s'ha de respectar tot. S'ha de tenir un esperit lliure, comprensiu, respectuós, amable. S'ha de tenir mesura, orde. I s'ha de tenir, sobre tot, una bona previsió de cortesia que semblar per tot allà on passem, ja que la cortesia és la flor de la civilització.

L'amic a qui engegavem aquesta prèdica s'ens ha quedat mirant i ens ha dit:

—Sí, s'ha de pendre la vida en serio... però segons on visquis!

Una injustícia

La dona del mal oficinista s'ha trobat al tramvia amb una amiga. Se saluden les dues senyores. Parlen. Se queixa la dona de l'oficinista:

—Que no ho sap? Ens passa una gran desgràcia!

—I això?

—Sí, ara l'obliguen anar a treballar.

—Que no hi anava?

—Una sola vegada al mes: el dia de cobro.

—Caram!

—Sí, miri... S'entretenia a casa criant canaris.

LA PRUDENCIA DEL SENYOR ESTEVE

—A mi les coses m'agrada mirar-les amb tranquil·litat i de lluny, com més de lluny millor!

Ara, com que no els pot cuiçar, els haurem de vendre. No li sembla una injustícia això?

—Oh, i tall!

A Espanya tothom escriu novel·les

A Espanya tothom escriu novel·les. No es publiquen més que novel·les. No es llegeixen més que novel·les.

Ara, ademés, s'escriuen cartes.

A unes sabates velles

Tornant de Torelló

Es clar: Són velles de les corrieres, d'haver seguit camins y més camins, de tan passar i traspasar per les vies i d'apretar-me els ulls de poll rabins.

Ara són lasses, tristes i caigudes i rebregades de decrepitud, foradades i tot, són devingudes les elegies de ma joventut.

Em recordeu un reguitzell de passos per una dona que es burlà de mi; us he tingudes uns dos anys escassos car us usava sols per ben vestí.

Un jorn us permetí massa franquesa: des de llavors, a creu i a recreu, l'amor esclavitza ma joventut i la sabata esclavitza el seu peu.

Ara que us veig per terra estropellades, simbolitzeu les meves il·lusions que no poden pas ésser reparades ni els cal tampoc més soles ni talons.

Un greu estrep us ha deixat malmeses, talment com duc al cor un esboranc; al cor m'hi entrarien vils crueses com per l'estrep m'hi entraria el fanc.

Val més que us deixi per inservibles i que oblidí un amor que fou rastré; unes noves amors seran possibles i unes sabates noves portaré.

Si us llenço a fora, encar algun captaire —com qui agafi la dona que he deixat— us portarà algun jorn, però, no gaire, combinant sabatots que haurà trobat.

Tan mateix ereu maques; quina cosa essé estripades i en decrepitut! sou el mal averany d'aquella rosa que traïa la meva joventut.

Caureu al vil recó de l'immondícia com ella, un jorn, caurà al podrimener esparracada per cruel cobdícia com sabatot vengut per cap diner.

Tan se val! És la vida que camina i ens atropella i ens tornem alçar i és el Destí que les coses combina i ara ens descalça per tornàns calçar.

Un jorn, pots, per les prades botieu, quan ereu pell lluenta d'un vedell; com la dona, saltant, us pervertieu, no sabent que seria de la pell.

I us heu gastat com ella s'ha gastada. Sabates velles, plany d'un temps perdut; sou com la dona que ja he abandonada: sabata vella de la joventut!

:: GLOSSARI ::

LA PLUJA I LA MARE DE DÉU DE LA MERCÈ

Escrivim aquest Glosari d'avui per a fer constar un fet importantíssim.

Per a fer constar un fet importantíssim del que molts, la majoria, inquiets per la bullida de l'olla nacional, no s'hauran enterat. Nosaltres ens fem càrrec de que la majoria s'inquieti per la bullida de l'olla al·ludida, sobre tot si es tracta dels que s'han quedat sense olla. Nosaltres ens fem càrrec de tot. I no ens indignem ni ens alegrem de res. Ja els hi direm, però els ho direm preguntant-los-hi que no ho facin córrer: som uns escèptics, nosaltres. Si alguna cosa ens sembla respectable és la beguda, per exemple. I la *gota*, que no ens deixa dedicar-nos a la beguda amb l'entusiasme que ella es mereix.

I així mateix com ens fem càrrec de tot, ens ho expliquem tot, i ho respectem tot—perquè som d'aquells de la «tranquil·litat i els bons aliments»—demanem que se'ns respecti, i es facin càrrec i s'expliquin el còm i el perquè de la nostra conducta. Si nosaltres trobem que una cosa és trascendental, és que n'és: ja hi poden pujar de peus. I qui diu de peus diu d'una altra manera qualsevol, si és que n'hi ha una altra, que això no ens interessa ni ganes.

Ja sabem que no se'ns respecta, però pitjor per a ells i millor per a nosaltres. El respecte és una cosa que sempre s'ha concedit als rucs que s'han disfressat d'homes, que són molts. Ja sabem que, per a desacreditar-nos, s'ha dit que som de la broma, que no ens prenem res en *serio*, ni el *regocijo*, que és una cosa que els rucs aquells de que parlàvem també es prenen en *serio*. Doncs, bé, sí senyors!, som de la broma, som de la broma vingui com vingui i quan vingui, que sempre és ben rebuda. Som del *regocijo*, però del més *rejocijante* que hi hagi, d'un *rejocijo tres copas*.

I què? És un mal això? Doncs no ens el volem curar perquè pensem que cadaquí té el seu, i el nostre ens l'estimem perquè és nostre, i perquè ja hi estem acostumats, i perquè ens va més bé el somriure, que és signe d'intel·ligència, que no la serietat, que és la carota de l'estupidesa. Nosaltres confessem humilment que no hem vist mai somriure a cap ase.

Ja sabem també que la gent diu que estem carregats de *cuentos*. La gent no diu de *cuentos*, sinó d'una altra cosa. Però nosaltres no la podem dir aquesta altra cosa perquè, encara que alegres, tenim, gràcies a Déu, criança. Però això no ens preocupa. Que digui el que vulgui la gent, que alguna cosa ha de dir.

Ah! Aquella cosa que els volíem dir, aquell fet importantíssim, és que aquest any, per la diada de la Mercè no ha plògut. Ja s'hi han fixat?

XARAU

En aquesta secció parlarem amb tota atenció dels llibres que ens enviïn

Impressions barcelonines. Salvador Farrarons. Una pesseta. Barcelona.

Suposem que el senyor Salvador Farrarons no ha pretès, al publicar aquestes *Impressions barcelonines*, descobrir la pólvora. Això mateix, aquesta modèstia, fa simpàtic el fascicle que ens envia. L'autor veu la vida en sàinet. Què hi farem! Ditzós ell!

Las Funtas militares de defensa. Ex coronel Márquez - J. M. Capo. Biblioteca «Porvenir». Barcelona, pessetes 5'50.

Ve't aquí un llibre interessantíssim, interessantíssim baix tots els aspectes i per a tots aquells que estimin la història anecdòtica, que és la veritable història. I raríssim, també, resulta aquest llibre, ja que pertany a un gènere poc cultivat. A Espanya, fora l'Ors, l'Unamuno, l'Ortega i Gasset, tothom escriu novel·les.

La història de la segona meitat del segle XVIII a França, més que per l'obra d'un Thiers, escrita amb un criteri tancat i sectari, se coneix per les Memòries i Notes dels contemporanis d'aquella època magnífica i turbulenta.

Aquí aquest gènere no abunda. Ningú sent el desig de deixar escrites les seves observacions d'actor o espectador. De la gran guerra 1914-18, han quedat a França i a Alemanya llibres interessantíssims. En canvi per a nosaltres passen els aconteixements sense deixar rastre: la setmana tràgica, l'actuació dels sindicats,

UNA NOVA SENSACIONAL

—Un altre terratrèmol? Carai, a veure si ens arplega!

Avís dubtós

Era un metge jovenet que al sentir a parlar tant del doctor Voronoff, només pensava que en poguer portar a la pràctica les famoses experiències del gran doctor.

Un matí entrà a casa d'un naturista i dirigint-se al dependent que esperava plàcidament a la clientela, li preguntà:

—Desitjaria adquirir un mico.

—Molt bé diu—contesta el dependent tot obrint una vitrina.—Veu? aquí tenim una nova col·lecció de micos dissecats. Pot escullir...

—Es que...—feu el metge—aquest que jo vull ha d'ésser viu...

—Ah! així s'haurà d'esperar un instant.

Aleshores fent un portaveu amb les seves mans, cridà des de sota l'escala de cargol:

—Senyor Ximo! Faci el favor de baixar desseguida que'l demanen.

DON LACANDRU I DON MILIANO

—Mira, Miliano, que si se'ls acut averiguar com has fet la fortuna!

Aquest número ha passat per la prèvia
censura militar

Les oficines públiques ahir

el terrorisme, els pistolers, l'Assemblea de parlamentaris—tan efímera—aquesta actual acció del Directori militar, quin cronista tenen?

L'Eugeni Noel va escriure un llibre de la guerra de Melilla, l'any 1909 Però la seva era obra, més que res, de literat, de líric. El general Berenguer n'ha escrit un altre, més interessant que el d'En Noel, però amb el sol fi de justificar-se, tal com Godoy va escriure les seves Memòries.

Ve't aquí perquè és interessant aquest llibre de l'ex coronel Márquez i d'En J. M. Capó: peqqè és un batec de la vida nacional.

ALAF

TELÓ ENLAIRE

BARCELONA

Divendres passat, amb l'obra dels Quintero, *Las vueltas que da el mundo*, va debutar la companyia Alba-Bonafé. L'obra és inferior en molt a la fama de bons comediògrafs que tenen adquirida els simpàtics autors andalusos.

TIVOLI

Deixar petit al cèlebre *astracanero* Muñoz Seca, ja és el comble. I això ho han fet un fill d'En Paso i un d'En Dicenta, amb l'obra *La casa de Salud*.

El públic hi riu de des que s'alça el teló fins al final.

Les oficines públiques avui

No sabem si alabar el treball d'aquests xicots, perquè no és pas cosa de l'altre dijous en quant a art. Però, què dimontri! No hi va la gent per a riure i ho logra? Doncs ja compleix un fi. Bé prou i masses que n'hi ha de tristor en el viure, oi? Així, si ens fan passar una estona amb les cabòries a passeig, els hi hem d'agraïr!

ESPAÑOL

Amb el vodevil *Crochard, corrido, ignoscent i màrtir* debutà el dissabte la companyia Santpere-Bergés.

Consti que és la mateixa obra que nosaltres havíem anunciat amb el títol *L'aimant de la portera*.

L'obra està molt bé d'enredo i de situacions còmiques. Sembla feta a mida per als artistes i el públic d'aquesta casa. Té un toc de comèdia fina al final que em va agradar molt.

En Santpere ens demostrà, una vegada més, que és l'artista

inagotable en recursos. Feu el protagonista a tota consciència logrant interessar de debò.

La senyora Pla, molt còmica. La Visita López *espantant* de ben habillada i escaienta. La Montserrat i la Vinyals, bé en el seu lloc.

Molt elegant en Zanón, i *tres bien* En Tormo, Alfonso, Arteaga, etc. etc., per no citar-los a tots.

APOLO

Vençudes una sèrie de grosses dificultats, l'Apolo ja té el teló enlaire.

I no ens queixarem per poca varietat que es dongui an el cartell. I tampoc pel preu de les localitats...

«Baratet, senyors, *barato* —és el lema d'En Gibert— Veniu a passà un bon *raio* al Apolo que ja ha obert!

COMICO

Pim! Pam! Pum! No és cap revista
de coses de les de casa;
és que tenim a la vista
drames de capa i espasa!
Es el «Còmic» que funciona
i En Rojas és el qui mana.
Una estrena per setmana
i temporada rodona!

VARIA

En «Eldorado» s'estrenà el dissabte *Cándido Tenorio*, sàinet en dos actes d'En Fernández del Villar, amb música d'En Guerrero, que va agradar.

El «Novetats» continua fent gent amb el Circ.

En el «Poliorama» han estrenat *El tiempo de las cerezas*, amb èxit.

La Companyia Claramunt-Adrià del «Teatro de la Comedia», posà en escena durant les festes de la Mercè, *La Teta gallinaire*, *Tristos amors*, i *El Mistic*. Hem de dir que totes i tots estigueren magnífics, però hem de fer especial menció de la Senyora Cazorla. Es un conjunt admirable.

El niu de cardines

En una branca nuosa del nostre cirerer hi havia un niu de cardines que feia goig de veure; rodó, pallosament perfecte, i amb quatre niarots a dintre.

Jo vareig dir al meu pare:

—Me venen ganes de criar-los jo mateix.

El meu pare m'havia explicat molt sovint que això de ficar els ocells dintre d'una gàbia és un crim. Però aquest cop, oblidant-se sens dubte de respectar aquesta cosa, no va contestar-me res. Al cap d'uns quants dies, li vareig dir:

—Si jo vull, serà una cosa molt fàcil. Començaré ficant el niu dintre d'una gàbia, lligaré la gàbia al cirerer i llur mare els alimentará per entre els fils ferros fins que no tinguin més necessitat d'ella.

El meu pare no va donar-me el seu parer.

Es per això que vareig instal·lar el niu dintre d'una gàbia, la gàbia en el cirerer i el que jo preveia va arribar; les velles cardines, sense vacil·lar, portaven als petits una infinitat d'insectes i de brotets amb el bec. El meu pare observava de lluny, content com jo, llur va-i-ve florit, llur volada d'un roig sanguinós i d'un groc sofre.

Un vespre vareig dir:

—Els petits ja són prou plumats. Si fossin lliures, aixecarien el vol. Que passin la darrera nit en família, i demà els portaré a casa, els penjaré a la finestra i et prego de creure que no hi haurà en el món cardines tan ben cuidades.

El meu pare no va dir el contrari.
L'endemà vareig trobar-me amb la gàbia buida.
El meu pare era testimoni de la meva desesperació.
—No soc curiós—vareig dir,—però voldria sapiguer qui és l'imbècil que ha obert la gàbia.

JULI RENARD

(Trad. A. S. E.).

Pisos per a llogar

Sembla que aquest problema tan difícil de resoldre fins avui, no trigarà gaire en aclarir l'espessa munió d'estadants que paguen el lloguer d'un altre a causa de la manca de pisos o de barraques.

Ja són 28 les entitats catalanistes condemnades a teixir trenyines.

Els habitants de Barcelona podran alegrar-se de posseir al menys una habitació. Les ordres del general Lossada prohibeixen els agrupaments en un sol pis per a evitar la fermentació de les idees; per tant, és natural que aquests pisos serveixin per a esclarir els apilotaments d'estadants i així s'evitarà la fermentació de la brutícia.

Són molts els locals que tenen les portes obertes a totes les estupideses i creiem que si s'arriben a tancar, l'ordre de clausura passarà a ésser la veu d'una obra filantròpica.

Aquells llogaters que tenen el despenser de davant que paga 20 duros de l'habitació, el de darrera que en paga 15 i els del mig que en paguen 10, haurien d'ésser castigats obligant-los a viure rellogats. És el càstic més terrible que se'ls pot imposar.

A més de portes, cal clausurar vidrieres que són entrades del Àvern.

A les moltes societats de barri, com que tenen per lema «Pocasolta» se'ls tindria d'enviar a fer el banau cap a la muntanya i no ací a omplir locals.

Mentre facin junta un seguit de Associacions, Càmares, Comissions i altres facècies, seguirà pagant el contribuïent i seguirà sense resoldre el problema dels pisos. Barcelona sols tindrà un benefici i és el de que aquests es cuiden d'aixamplar-la fent-se torretes. Molt bé, si; però aquestes torretes es converteixen en pobles reduïts.

Si clausurar vol dir edificar, que vinguin clausures, però també que no s'estiguin de consultar l'equitat.

Fa molt temps que veníem queixant-nos de l'excessiva tolerància de la policia amb la venda de drogues homicides. Fa molt temps que els mancats de voluntat anaven caient en el mal dels paradisos artificials, i fins ara sembla que no ens podem alegrar al veure que s'ha portat a cap una persecució pietosa.

A MONTJUIC MANCA GENT

Per a passar bé l'estona
i gastar ben pocs ralets,
a l'Exposició del Moble
hi estareu d'alló més bé.

Agafeu el tram o l'auto
per a no cansar-vos gens,
i us deixarà a l'esplanada
on s'alça el palau immens
de l'Indústria i a l'esquerra
el palau de l'Art Modern.
Sols cal pagà una pesseta
per entrar tranquilament,
i anar començant la ruta
badant igual que un pagès;
tot travessant les sales
d'uns antiquíssims castells,

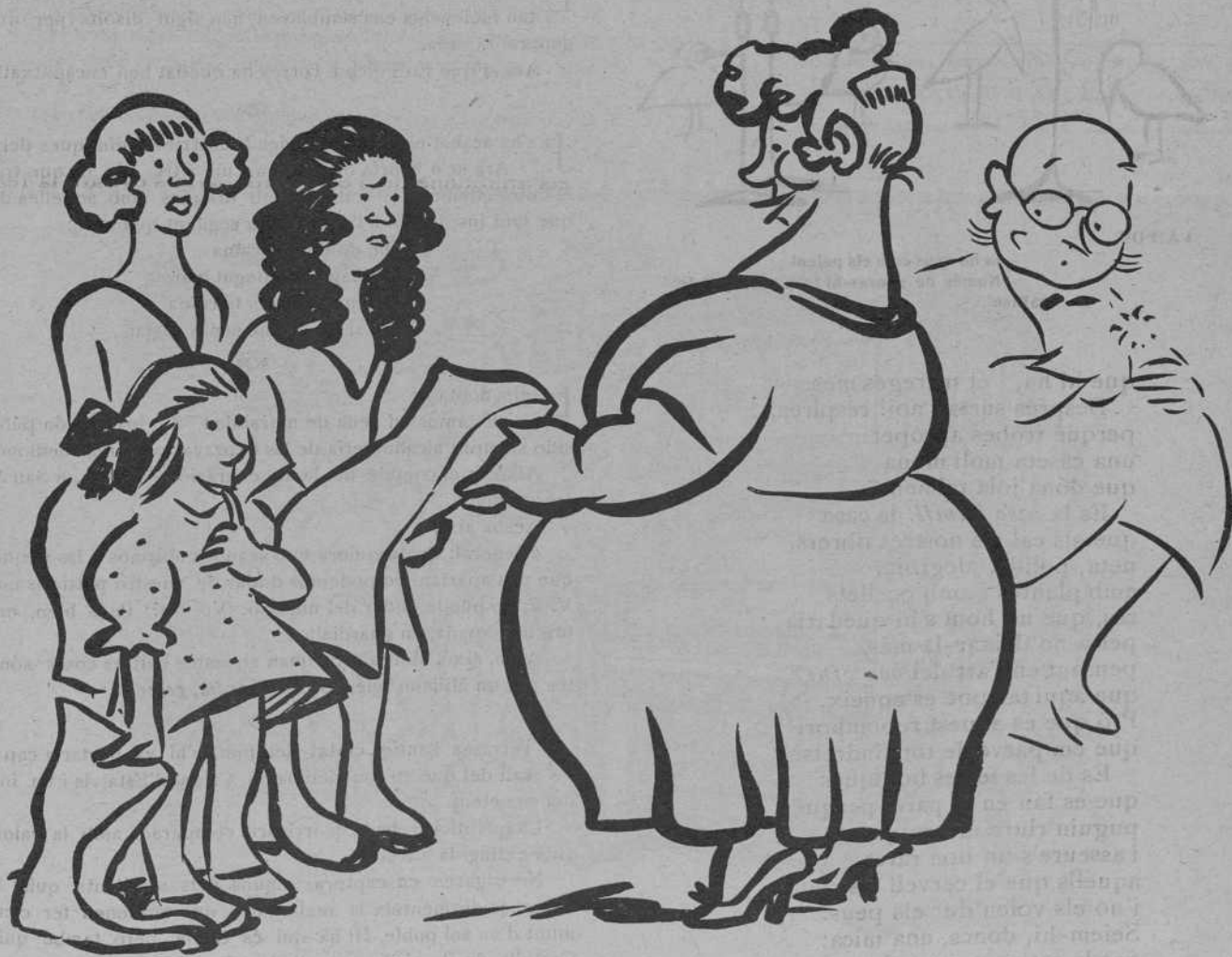
plenes de trastos magnífics
que s'han conservat mol bé.
Surts d'allí, i renoi, et trobes
amb sales i *salonets*

i amb *estrados* i cambretes
que et fan ço que es diu el pes,
amb uns bancs i unes butaques
i uns sofàs, i uns sillonets
que al dolç repós et conviden,
però no hi pot seure gens.

També hi ha llits de mil menes
dignes de dormir-hi reis
més tampoc t'hi pots ajeure;
i això que estàn paradets.

Camines hores i hores
sempre amb els ulls ben oberts,
ara per a guaitar enlaire,
ara mirant les parets,
ara per veure't la fila
als miralls que hi han arreu.

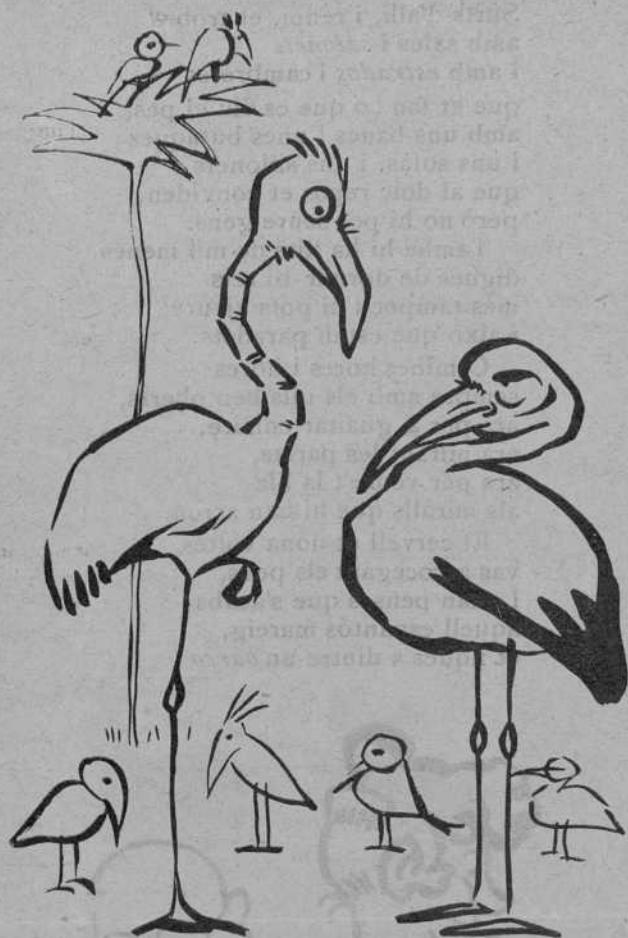
El cervell et dóna voltes,
vas arrojant els peus,
i quan penses que s'acaba
aquell espantós mareig,
et fiques a dintre un *barco*

ELS POMELLS DE JOVENTUT

— I què en farem ara, mamà, de la caputxa?
— Desar-la, i passar el temps cosint, que us convé més.

Raó peremptòria

LA POR

—Ja ho veus com els pelen!
—Només de pensar hi se'm posa coll de gallina!

que hi ha, i et mareges més.

Després surts i noi! respires, perquè trobes apropet una caseta molt mona que dóna joia talment.

Es la casa humil, la casa que els cal als nostres obrers, neta, polida, alegria, amb plantes i amb ocellets res, que un hom s'hi quedaria per a no deixar-la més, pensant en l'art del *ben viure* que aquí tan poc es coneix.

Prò que és aquest rebombori que em parvé de tots indrets?

Es de les festes boniques que es fan en el parc, perquè puguin riure una miqueta i asseure's un bon ratet aquells que el cervell els roda i no els volen dur els peus. Seiem-hi, doncs, una mica; fins la setmana que vè.

El mansoi Cisquet acaba d'entrar sobtadament en un magatzem de la Font Trobada. Amb veu plena d'angoixa demana per parlar immediatament amb el botiguer.

—Escolti: tinc de demanar-li un favor, un gran favor. Li suplico que no me'l negui.

—Digueu, jove, digueu—feu el botiguer lleugerament inquiet.

—No es tracta de diners... Ço que jo voldria és que retirés la brusa d'etamin que hi ha a l'aparador...

—Però...

—Perquè... dintre de poc tinc de passar per aquí davant amb la meva dona!...

Els Pomells formats per les fletxes de la joventut catalana que tan inofensius ens semblaven, han sigut dissolts per ordre del general Losada.

Ara si que En Folch i Torres ha quedat ben encaputxat!

◇◇

Ja s'ha acabat el Congrés de les Indústries químiques del Cuiro. Ara se'n hauria de celebrar un altre per als que treballen el cuiro además de traficar amb drogues, amb aquelles drogues que tant inspiraren a l'autor de la següent quatrena:

Oh, dolenta cocaïna
no t'hagués conegut mai.
Del meu cos ets la ruïna
prò si no et tinc sento esglai.

◇◇

Legim dubtant:

«Estamos en vena de moralidad. Su invocación pública ha sido siempre alcahuetería de las depravaciones más hediondas.»

Això és el comble de la regeneració. Això és un San Magdaleno rediviu.

Acaba així:

«General: Cualesquiera que sean los abismos o las pequeñeces que nos apartan, no podemos dudar de vuestro patriotismo como V. E. no puede dudar del nuestro. (Vol dir?) Pues bien, en nombre de España, en guardia!»

Això, això. Molt alerta, quan aquestes i altres coses són escrites per un Miliano Iglesias. *En guardia, general!*

◇◇

ATerrassa, l'antiga ciutat del fum, s'hi va portar a cap un assalt del que en fou víctima la Caixa d'Estalvis i un individu del sometent.

La quantitat robada és irrisòria comparada amb la valor de la vida extingida a trets.

No trigaren en capturar alguns dels assaltants, quin lloc de naixença desmenteix la mala fama que pretenen fer caure damunt d'un sol poble. Hi ha qui és català, però també qui és de Castella, de Bascònia, o de Andalusia.

Com a data irònica consta que l'auto que portaven estava assegurat contra tots els perills, inclòs el del robatori.

Tenim molts amics d'ocasió que tenien distribuïdes les hores del dia de la manera següent:

De 1 a 7 de la matinada feien el cràpula.

De 7 a 12 del matí dormien

De 12 a 1 dinaven.

De 1 a 3 prenién cafè.

De 3 a 5 feien exercicis d'esgrima

De 5 a 8 representaven un paper de redactor en qualsevol diari.

De 8 a 9 sopaven.

De 9 a 11 tornaven a pendre cafè.

De 11 a 1 bandarrejaven.

Aquest horari es reduïa en mitja hora justa fent cua, un cop cada mes, davant de la caixa municipal.

Però el dia de les emancipacions arriba per tothom i ara, després d'haver batut el record de la ganduleria, figuren en l'erari municipal com qualsevol mal fill de la ciutat a qui li han posat les *peras a cuarto*.

Tot sigui pel bé de la ciutadania i pel bé de cadascú.

∞

L'altre dia vàrem trobar a les dotze de la nit, passejant-se com un Duch per la Rambla, aquell taruguista que es dedica al timo del anunci industrial. Es aquell que fou tret d'un diari popularíssim del dematí a l'assabentar-se del procedimiat que tant havia *salvat* a l'individu.

La seva xerrameca és contínua i això li ha valgut per a entrar en un digne diari de la nit. Com que no saben qui tenen a casa els fa fer la gran ridícula.

Es una criatura baiadrera i malcriada. Per això, tal com es fa

amb els marrecs, el vàrem aturar i li estiràrem el nas. Es tot el que es mereixia.

Però que vagi amb compte en desbocar la seva oratòria i que procuri despullar-se de la seva *bravuconeria* car una altra apretada de nas mai ve de sobres per a poguer anunciar l'ungüent de contracàs.

∞

Els terratrèmols sembla que estan de moda. A Pèrsia n'hi ha hagut un altre que ha fet milers de víctimes.

La cosa s'apropa i tinc molta por de que en *passi* un per la nostra *Casa de la Vila* i per la del davant.

Si ve aquest fenòmen sísmic tindrà de rebre molta gent.

Què hi farem! Es cosa dels *elements*.

∞

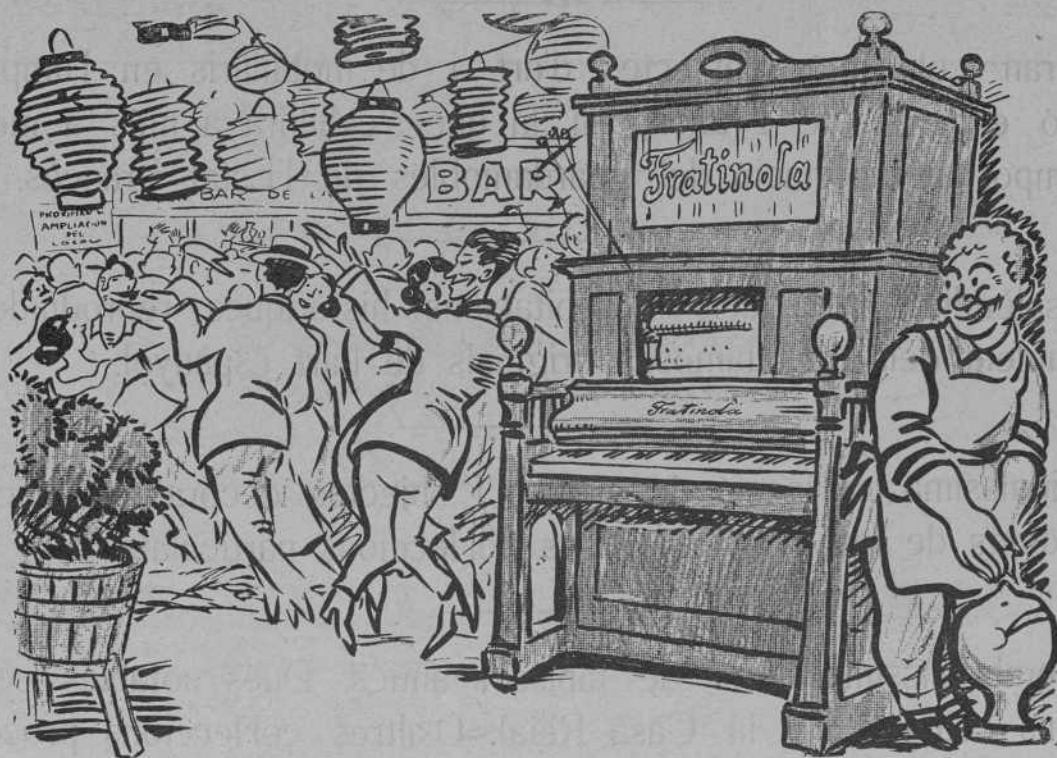
No anem al mercat però rebem les conseqüències del mal humor que porten les dones quan arriben a casa.

Abans això de la verdura no tenia preu fixo, car en donaven en abundor i per pocs cèntims. Però ara, creient fer més justícia entre comprador i venedor es serveixen d'unes tronades balances que sempre es decanten cap al calaix de la que les aguanta.

Veritablement, això de pesar la verdura és una pensada molt xafadota i fins ridícula. Aquesta molèstia segurament és la causa de que valgui preus tan crescutíssims tota classe de plantes.

Avui dia això d'entrar al mercat sembla talment com si s'entrés a un *garito*.

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Oim, 8
BARCELONA

—Es clar que la gent està satisfeta en aquest bar! Com que hi venen per ballar al só de la FRATINOLA de la Casa WERNER, que té els seus magatzems a la Rambla de Catalunya, 72

EXPOSICIÓ INTERNACIONAL DEL MOBLE

: : I DECORACIÓ D'INTERIORS : :

BARCELONA

Setembre - Octubre de 1923

Parc de Montjuich

Més de cent habitacions d'estil modern presentades per les millors cases d'Espanya i de l'Estranger.

Gran col·lecció d'objectes d'art i de mobiliaris en l'ampla Secció especial de França, en la que s'exhibirà a més a més una important aportació del guardamobles de l'Estat Francès.

Esplèndida instal·lació d'habitacions històriques reproduïdes exactament dels més famosos originals de l'art espanyol.

Riquíssima col·lecció de mobles i objectes decoratius antics, procedents de les més importants col·leccions particulars.

Nombrosíssima sèrie de tapissos antics. Dues notables col·leccions cedides per la Casa Reial. D'altres col·leccions procedents de diversos Cabildos i particulars.

PRONTO, MUY PRONTO APARECERÁ

EL AÑO EN LA MANO

Almanaque-enciclopedia de la vida práctica para 1924

PRECIOS { En rústica. . . . Pesetas 1'50
Encuadernado . . . " 2

Higiene del matrimonio

EL LIBRO DE LOS CASADOS

En el cual se dan las reglas e instrucciones necesarias
para conservar la salud de los esposos, asegurar
la paz conyugal y educar bien la familia

POR EL Dr. D. PEDRO F. MONLAN

Un tomo tafilete

Ptas. 10

DICCIONARI

Català-Castellà

&

Castellà-Català

Per Antoni Rovira Virgili

Un volum d'unes 800 pàgines

Pessetes 15

VERSOS I PROSA

LLIBRE DE LECTURA ESCOLAR

Selecció de treballs en prosa i en vers d'autors catalans moderns i antics per A. Rovira i Virgili

PTES. 3

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 céntims per a certificat. Als corresponals se'ls otorguen febaixes.

LA TARDOR D'AQUEST ANY

«Hojas del árbol caídas
juguetes del viento son...»